Судді

Конституційного Суду України

Ользі СОВГИРІ

Шановна Ольго Володимирівно!

У Правовому департаменті підготовлено попередній висновок на конституційну скаргу Матвійчук Олександри В'ячеславівни щодо відповідності Конституції України (конституційності) статті 188^{40} Кодексу України про адміністративні правопорушення, статті 22 Закону України „Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини".

Додаток: на 9 арк. у 1 прим.

З повагою

в.о. керівника
Правового департаменту **Ольга ПОГРЕБНЯК**

Конституційний Суд України
21/3653 від 19.09.2024

ПОПЕРЕДНІЙ ВИСНОВОК

на конституційну скаргу Матвійчук Олександри В'ячеславівни щодо відповідності Конституції України (конституційності) статті 188[40] Кодексу України про адміністративні правопорушення, статті 22 Закону України „Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини"

1. Короткий зміст конституційної скарги

Суб'єкт права на конституційну скаргу – Матвійчук Олександра В'ячеславівна – звернувся до Конституційного Суду України з клопотанням[1] перевірити на відповідність частині другій статті 3, частині першій статті 8, статті 19, частині першій статті 36, частині першій статті 55, частині другій статті 61, статтям 101, 129 Конституції України (конституційність) статтю 188[40] Кодексу України про адміністративні правопорушення від 7 грудня 1984 року № 8073–X (далі – Кодекс)[2], статтю 22 Закону України „Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини" від 23 грудня 1997 року № 776/97-ВР (далі – Закон № 776)[3].

З конституційної скарги та долучених до неї матеріалів убачається таке.

Матвійчук О.В. є головою Громадської організації „Центр громадських свобод" (далі – Громадська організація).

До Громадської організації звернувся Охріменко М.Т. на підставі Закону України „Про звернення громадян" від 2 жовтня 1996 року № 393/96-ВР (далі – Закон № 393) із заявою від 10 січня 2022 року про надання правової допомоги. У зв'язку з неотриманням відповіді на вказану заяву, він звернувся повторно до голови Громадської організації Матвійчук О.В. із заявою від 19 вересня 2022 року. Однією з вимог за вказаними заявами, зі слів Охріменка М.Т., була вимога реалізувати права, визначені статтею 18 Закону № 393, а саме: бути присутнім

---

1 Вх. № 18/335 від 10 вересня 2024 року.

Матвійчук О.В. визначила уповноважених осіб, що діють від її імені, адвокатів Тарахкало М.О., Коваленко Ю.О., на підтвердження повноважень яких долучила копії свідоцтв про право на зайняття адвокатською діяльністю та ордери про надання ними правничої допомоги Матвійчук О.В.

2 **Стаття 188[40] „Невиконання законних вимог Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини" Кодексу:**

„Невиконання законних вимог Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини або представників Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини –

тягне за собою накладення штрафу на посадових осіб, громадян – суб'єктів підприємницької діяльності від ста до двохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян".

Відомості Верховної Ради Української РСР, 1984 р., додаток до № 51, ст. 1122.

[3] **Стаття 22 „Обов'язок співпраці з Уповноваженим" Закону № 776:**

„Органи державної влади, органи місцевого самоврядування, об'єднання громадян, підприємства, установи, організації незалежно від форми власності, посадові та службові особи, до яких звернувся Уповноважений, зобов'язані співпрацювати з ним і подавати йому необхідну допомогу, зокрема:

1) забезпечувати доступ до матеріалів і документів, у тому числі на засадах, визначених законодавчими актами щодо захисту інформації з обмеженим доступом;

2) надавати інформацію і давати пояснення стосовно фактичної і правової підстави своїх дій та рішень;

3) розглядати пропозиції Уповноваженого щодо поліпшення їх діяльності у сфері захисту прав і свобод людини і громадянина та у місячний строк з дня одержання пропозицій надавати вмотивовану письмову відповідь на них.

Відмова органів державної влади, органів місцевого самоврядування, об'єднань громадян, підприємств, установ, організацій незалежно від форми власності, їх посадових і службових осіб від співпраці, а також умисне приховування або надання неправдивих даних, будь-яке незаконне втручання в діяльність Уповноваженого з метою протидії тягнуть за собою відповідальність згідно з чинним законодавством".

Відомості Верховної Ради України, 1998, № 20, ст. 99.

Конституційний Суд України
21/3653 від 19.09.2024

при розгляді скарги та знайомитися з матеріалами перевірки. Однак, за його твердженням, голова Громадської організації не розглянула вказані заяви та не реалізувала зазначені права, а також всупереч вимогам статті 22 Закону № 776 відмовила йому в особистому прийомі; письмової відповіді за результатами розгляду заяви від 19 вересня 2022 року він не отримав.

У зв'язку з цим Охріменко М.Т. направив до Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини (далі – Уповноважений) звернення від 28 вересня 2023 року, 2 жовтня 2023 року щодо ймовірного порушення головою Громадської організації Матвійчук О.В. вимог Закону № 393. З метою з'ясування обставин справи, викладених у зверненні, Секретаріатом Уповноваженого було направлено до Громадської організації лист від 12 жовтня 2023 року з проханням поінформувати про результати розгляду заяв Охріменка М.Ю. та надати підтверджуючі документи направлення відповідей заявнику на вказані заяви. Крім того, на ім'я голови Громадської організації Матвійчук О.В. направлено лист представника Уповноваженого з інформаційних прав від 15 листопада 2023 року з проханням невідкладно його розглянути та поінформувати про результати розгляду.

У зв'язку з тим, що станом на 22 січня 2024 року відповіді на вищезазначені листи не надійшли, було складено протокол про адміністративне правопорушення щодо Матвійчук О.В., згідно з яким їй інкриміновано порушення статті 188^{40} Кодексу за невиконання законних вимог Уповноваженого. Матеріали справи про притягнення Матвійчук О.В. до адміністративної відповідальності направлено до суду.

Печерський районний суд міста Києва постановою від 15 квітня 2024 року, залишеною без змін постановою судді судової палати з розгляду кримінальних справ Київського апеляційного суду від 18 липня 2024 року, визнав Матвійчук О.В. винною у вчиненні правопорушення, визначеного статтею 188^{40} Кодексу, та застосував адміністративне стягнення у виді штрафу на користь держави у розмірі 1700 грн.

Мотивуючи своє рішення, апеляційний суд послався на статтю 22 Закону № 776 та виснував, що ненадання Матвійчук О.В. як головою Громадської організації відповіді на запити, направлені Секретаріатом Уповноваженого, вказує на порушення нею вимог Закону № 393, відповідальність за яке визначено статтею 188^{40} Кодексу.

На думку Матвійчук О.В., застосування оспорюваних приписів Кодексу та Закону № 776 призвело до порушення гарантованих частиною першою статті 36, частиною другою статті 61 Конституції України права на свободу об'єднання у політичні партії та громадські організації, права на індивідуалізацію юридичної відповідальності та „реалізацію вимог щодо своєчасного, всебічного, повного й об'єктивного з'ясування всіх обставин справи" (стор. 12, 13 клопотання). Крім того, заявниця вважає, що приписи статті 188^{40} Кодексу „суттєво обмежили її право на справедливий суд", а тому не відповідають статтям 55, 129 Основного Закону України, які закріплюють право на судовий захист та основні засади судочинства (стор. 14 клопотання).

На підтвердження своїх доводів суб'єкт права на конституційну скаргу посилається на приписи Конституції України, Кодексу, інших законів України, Конвенцію про захист прав людини і основоположних свобод 1950 року (далі – Конвенція), рішення Конституційного Суду України, практику Європейського суду з прав людини (далі – ЄСПЛ), пояснювальну записку до проєкту Закону

України „Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення системи захисту персональних даних“ від 3 липня 2013 року № 383–VII (далі – Закон № 383), а також на судові рішення у своїй справі.

2. Щодо відповідності конституційної скарги вимогам Закону України „Про Конституційний Суд України“

Конституційна скарга надійшла до управління опрацювання конституційних скарг Правового департаменту від Відділу попередньої перевірки конституційних скарг як така, що в цілому за формою відповідає вимогам Закону України „Про Конституційний Суд України“ (далі – Закон).

Під час підготування попереднього висновку, про який зазначено у пункті 6 частини другої статті 44 Закону (протягом семи робочих днів, визначених пунктом 2 § 42 Регламенту Конституційного Суду України), щодо відповідності конституційної скарги статтям 55, 56, частині першій статті 77 Закону по суті закріплених ними вимог встановлено таке.

2.1. Конституційна скарга в цілому відповідає вимогам статті 55 (крім пункту 6, пунктів 5, 7 – частково, абзацу десятого частини другої), статті 56 та частини першої статті 77 Закону.

2.1.1. Автор клопотання просить перевірити оспорювані приписи Кодексу, Закону № 776 на відповідність, зокрема, статті 129 Конституції України в цілому, яка складається з п’яти частин (частина друга містить дев’ять пунктів). При цьому зі змісту конституційної скарги вбачається, що йдеться лише про пункти 1, 2, 3 частини другої статті 129 Основного Закону України.

З огляду на це, вважаємо, що заявниця нечітко визначила обсяг конституційного контролю, чим частково не дотримала вимог пункту 5 частини другої статті 55 Закону.

2.1.2. До конституційної скарги не долучено копій (витягів) з Конституції та законів України, Конвенції, рішень Конституційного Суду України та ЄСПЛ, пояснювальну записку до проєкту Закону № 383, на які у ній є посилання. Отже, вимог пункту 7 частини другої статті 55 Закону частково не дотримано.

2.1.3. Матвійчук О.В. вичерпала всі національні засоби юридичного захисту. Постанова судді судової палати з розгляду кримінальних справ Київського апеляційного суду від 18 липня 2024 року є остаточним судовим рішенням у її справі, у якій застосовано оспорювані приписи Кодексу та Закону № 776.

Відповідно до абзацу десятого частини другої статті 55 Закону копія остаточного судового рішення у справі суб’єкта права на конституційну скаргу має бути засвідчена в установленому порядку судом, що його ухвалив. Долучена до клопотання копія остаточного судового рішення у справі заявниці – постанова Київського апеляційного суду від 18 липня 2024 року – засвідчена Печерським районним судом міста Києва, тобто судом першої інстанції.

З цього приводу Матвійчук О.В. зазначає, що не отримала паперову копію постанови Київського апеляційного суду від 18 липня 2024 року, а тому вимушена була звернутися до суду першої інстанції (стор. 2 клопотання).

2.1.3. Конституційну скаргу подано в межах строку, встановленого пунктом 2 частини першої статті 77 Закону.

2.2. Обґрунтування тверджень щодо неконституційності оспорюваних приписів Кодексу та Закону № 776

Відповідно до пункту 6 частини другої статті 55 Закону в конституційній скарзі зазначається обґрунтування тверджень щодо неконституційності закону України (його окремих приписів) із зазначенням того, яке з гарантованих Конституцією України прав людини, на думку суб'єкта права на конституційну скаргу, зазнало порушення внаслідок застосування закону. Стверджуючи про невідповідність оспорюваного закону України (його окремих приписів) Основному Закону України, суб'єкт права на конституційну скаргу має навести аргументи, які б свідчили про обґрунтованість змісту і вимог конституційної скарги.

2.2.1. Намагаючись обґрунтувати невідповідність оспорюваних приписів Кодексу та Закону № 776 статтям 3, 19, 101 Конституції України, Матвійчук О.В. зазначає, що межі здійснення парламентського контролю Верховною Радою України з питань додержання конституційних прав і свобод, який реалізується нею через Уповноваженого, визначаються виключно Конституцією України. Посилаючись на статті 3, 19, 40, пункт 33 частини першої статті 85, статтю 101 Конституції України вона висновує, що повноваження Уповноваженого щодо здійснення парламентського контролю за дотриманням конституційного права на звернення громадян обмежені вимогами статті 40 Конституції України і поширюється виключно на суб'єктів владних повноважень; стаття 22 Закону № 776 повинна застосовуватися виключно для контролю за дотриманням прав та свобод людини і громадянина з боку представників держави (стор. 5, 6 клопотання).

На її думку, громадські об'єднання та їх керівники не є суб'єктами, що мають обов'язки щодо захисту, гарантування та дотримання прав та свобод людини, оскільки це функції й обов'язки виключно органів держави; отже, Уповноважений не має встановлених Конституцією України повноважень здійснювати парламентський контроль за дотриманням громадськими об'єднаннями конституційних прав і свобод людини і громадянина, включаючи право на звернення. Натомість, як вона зазначає, стаття 188^{40} Кодексу, стаття 22 Закону № 776 надає Уповноваженому право при здійсненні парламентського контролю за дотриманням прав і свобод людини з боку держави діяти у спосіб, безпосередньо не визначений Конституцією України, поширювати межі парламентського контролю на сферу діяльності інститутів громадянського суспільства та ініціювати притягнення до адміністративної відповідальності громадські організації в особі їх керівників (стор. 6 клопотання).

Погодитися з цими твердженнями, на нашу думку, не можна з огляду на таке.

Згідно зі статтею 101 Конституції України парламентський контроль за додержанням конституційних прав і свобод людини і громадянина здійснює

Уповноважений. Частина третя статті 55 Конституції України встановлює право кожного на звернення за захистом своїх прав до Уповноваженого.

Відповідно до пункту 33 частини першої статті 85 Конституції України до повноважень Верховної Ради України належить здійснення парламентського контролю у межах, визначених *Конституцією України та законом*.

Конституція України не містить вказівки на те, що Уповноважений здійснює парламентський контроль за додержанням конституційних прав і свобод людини і громадянина лише з боку представників держави, як зазначає Матвійчук О.В.

Визначаючи в статті 40 право громадян на звернення до органів держави, органів місцевого самоврядування, їх посадових і службових осіб, Конституція України не містить заборони щодо встановлення в законі права громадян на звернення до інших суб'єктів, у тому числі й до громадських організацій.

Так, у Законі № 393 визначено, що громадяни України мають право звернутися до органів державної влади, місцевого самоврядування, *об'єднань громадян, підприємств, установ, організацій незалежно від форм власності, медіа, посадових осіб* відповідно до їх функціональних обов'язків із зауваженнями, скаргами та пропозиціями, що стосуються їх статутної діяльності, заявою або клопотанням щодо реалізації своїх соціально-економічних, політичних та особистих прав і законних інтересів та скаргою про їх порушення (частина перша статті 1); звернення, оформлені належним чином і подані у встановленому порядку, підлягають обов'язковому прийняттю та розгляду (частина перша статті 7); органи державної влади, місцевого самоврядування та їх посадові особи, керівники та посадові особи підприємств, установ, організацій незалежно від форм власності, об'єднань громадян, до повноважень яких належить розгляд заяв (клопотань), зобов'язані об'єктивно і вчасно розглядати їх, перевіряти викладені в них факти, приймати рішення відповідно до чинного законодавства і забезпечувати їх виконання, повідомляти громадян про наслідки розгляду заяв (клопотань) (частина перша статті 15).

2.2.2. На думку автора клопотання, оспорювані приписи Кодексу та Закону № 776 не відповідають також статті 8, частині першій статті 19 Конституції України, оскільки призводять до порушення принципів законності, юридичної визначеності та заборони свавілля (стор. 11 клопотання).

Так, невідповідність статті 8 Конституції України оспорюваним приписам Кодексу Матвійчук О.В. убачає у тому, що ці приписи допускають фактичне розширення повноважень Уповноваженого, що прямо не встановлено Конституцією України, містять лише узагальнене формулювання щодо адміністративної відповідальності за невиконання законних вимог Уповноваженого, не конкретизуючи зміст складу цього правопорушення (стор. 9 клопотання).

Зокрема, невідповідність принципу чіткості, зрозумілості та передбачуваності, на переконання заявниці, полягає у тому, що оспорювані приписи Кодексу фактично наділяють Уповноваженого (та/або його представників) правом застосовувати ці приписи до будь-яких відносин, що виникають між ним та іншими органами, установами, організаціями; водночас

відсутній механізм, який би забезпечував ефективний захист особи від свавільного втручання у її права та свободи та від зловживання повноваженнями з боку Уповноваженого чи його представників, які мають право складати адміністративні протоколи відповідно до статті 188[40] Кодексу (стор. 8–9 клопотання). У зв'язку з цим вона звертає увагу на те, що у пояснювальній записці до Закону № 383, відповідно до якого стаття 188[40] Кодексу викладена у поточній редакції, зазначено, що проєкт цього Закону розроблено з метою забезпечення принципу незалежності органу, який здійснює державний нагляд та контроль за дотриманням вимог законодавства *у сфері захисту персональних даних;* метою проєкту Закону № 383 є визначення Уповноваженого уповноваженим органом у сфері захисту персональних даних. Однак, як вона зазначає, її було притягнуто до адміністративної відповідальності за невиконання вимог Уповноваженого, що виразилося у ненаданні відповідей на його запити, не пов'язаних з питанням захисту персональних даних (стор. 8 клопотання).

Автор клопотання вважає, що стаття 22 Закону № 776 також не відповідає приписам статті 8 Основного Закону України, оскільки фактично надає Уповноваженому право ініціювати притягнення до адміністративної відповідальності громадських організацій за невиконання його законних вимог у будь-якій сфері (стор. 10 клопотання).

На нашу думку, встановлення відповідальності за невиконання визначених законами України вимог Уповноваженого у будь-якій сфері не свідчить про невідповідність оспорюваних приписів Кодексу та Закону № 776 принципу верховенства права, зокрема, таким його складовим як юридична визначеність, передбачуваність. Крім того, твердження про невідповідність статті 188[40] Кодексу меті проєкту закону, яким було внесено зміни до цієї статті, не може вважатись аргументом неконституційності оспорюваних приписів Кодексу.

Матвійчук О.В. також зазначає, що законні вимоги Уповноваженого до громадських об'єднань мають бути висловлені саме у формі акта реагування з вимогою вжиття відповідних заходів щодо усунення виявлених порушень прав і свобод людини і громадянина у конкретний строк; Закон № 776 не встановлює жодної вимоги чи обов'язку об'єднань громадян (чи інших суб'єктів) надавати відповіді і виконувати листи-запити Уповноваженого, не оформлені у формі акта реагування. Однак, як вона наголошує, їй інкримінували порушення статті 188[40] Кодексу за невиконання законних вимог Уповноваженого, „які виразились у ненаданні відповіді на листи Секретаріату Уповноваженого" (стор. 10, 11 клопотання).

Фактично у цій частині конституційної скарги заявниця порушує питання невідповідності статті 188[40] Кодексу та статті 22 Закону № 776 іншим приписам Закону № 776, що не може вважатись аргументами невідповідності Конституції України оспорюваних приписів закону.

Матвійчук О.В. твердить, що оспорювані приписи Кодексу та Закону № 776 створюють ситуацію, коли вона фактично була примушена робити те, що прямо не встановлено законодавством, і за це була притягнута до адміністративної відповідальності (стор. 11 клопотання). З матеріалів справи

вбачається, що вона була притягнута до відповідальності, оскільки не надала відповіді на листи Уповноваженого. Однак стаття 22 Закону № 776 встановлює обов'язки громадських об'єднань у сфері співпраці з Уповноваженим, серед яких обов'язок надавати інформацію і давати пояснення стосовно фактичної і правової підстави своїх дій та рішень (пункт 2 частини першої), з якого, на нашу думку, випливає обов'язок надавати відповіді на листи Уповноваженого.

2.2.3. Обґрунтовуючи невідповідність оспорюваних приписів Кодексу та Закону № 776 частині першій статті 36 Основного Закону України, Матвійчук О.В. зазначає, що притягнення її до адміністративної відповідальності як голови Громадської організації призвело до втручання у діяльність громадської організації. У зв'язку з цим, посилаючись на статтю 40 Конституції України, вона висновує, що у громадян відсутнє конституційне право на звернення до громадських об'єднань, а відтак, розширення конституційних повноважень Уповноваженого у спосіб, не передбачений Конституцією України, і вимога Уповноваженого до Громадської організації про надання інформації про результати розгляду звернення громадянина Охріменка М.Т. є істотним обмеженням свободи об'єднань і формою втручання держави у внутрішні питання діяльності громадської організації. Крім того, на її думку, вимога Уповноваженого „співпрацювати", встановлена статтею 22 Закону № 776 за відсутності чітких та передбачуваних умов, визначених законодавством, виглядає як форма тиску на громадську організацію та її право вирішувати самостійно внутрішні питання діяльності організації (стор. 12 клопотання).

З цього приводу слід зазначити, що частина перша статті 36 Конституції України визначає право громадян *на свободу об'єднання у політичні партії та громадські організації для здійснення і захисту своїх прав і свобод та задоволення політичних, економічних, соціальних, культурних та інших інтересів, за винятком обмежень, встановлених законом в інтересах національної безпеки та громадського порядку, охорони здоров'я населення або захисту прав і свобод інших людей.* Свобода об'єднання означає, зокрема, правову і фактичну можливість добровільно, без примусу чи попереднього дозволу утворювати об'єднання громадян або вступати до них[4].

Тобто в частині першій статті 36 Конституції України йдеться про право громадян на *утворення* та *вступ* у політичні партії та громадські організації; цей припис не стосується внутрішньої діяльності таких об'єднань.

Крім того, як вже було зазначено вище, той факт, що стаття 40 Конституції України закріплює право громадян на звернення до суб'єктів владних повноважень та покладає обов'язок щодо розгляду звернень громадян на відповідні органи влади, не означає, що законодавець не може встановити право на звернення громадян також і до громадських організацій. Таке право визначено Законом № 393.

---

[4] Абзац третій пункту 2 мотивувальної частини Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним поданням народних депутатів України щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень абзацу четвертого статті 2, частини другої статті 6, частин першої, другої статті 10 Закону України „Про молодіжні та дитячі громадські організації" (справа про молодіжні організації) від 13 грудня 2001 року № 18-рп/2001.

2.2.4. Автор клопотання також зазначає, що за конкретних обставин цієї справи застосування статті 188[40] Кодексу призвело до порушення гарантованого статтею 61 Конституції України його права на індивідуалізацію відповідальності та реалізацію вимог щодо своєчасного, всебічного, повного й об'єктивного з'ясування всіх обставин справи; незважаючи на те, що першочергово стаття 188[40] Кодексу була запроваджена у контексті захисту персональних даних, на практиці ці приписи призводять до розширення повноважень Уповноваженого у спосіб, не визначений Конституцією України, і застосовуються Уповноваженим та його представниками фактично без жодних обмежень у інших сферах, не пов'язаних із захистом персональних даних; будь-яка особа позбавлена упевненості в тому, що на момент ухвалення нею рішення щодо реалізації її прав чи вибору своєї поведінки вона не буде піддана непередбачуваним юридичним наслідкам, які є результатом застосування нечітких приписів статті 188[40] Кодексу (стор. 13–14 клопотання).

З цього приводу слід зазначити, що принцип індивідуалізації юридичної відповідальності означає призначення особі певного виду та розміру покарання/стягнення з обов'язковим урахуванням характеру вчиненого протиправного діяння, форми вини, характеристики винної особи, відшкодування заподіяної шкоди, обставин, що пом'якшують або обтяжують відповідальність[5]. Стаття 188[40] Кодексу встановлює відповідальність за невиконання не будь-яких вимог Уповноваженого, а лише тих, які встановлені законом. Санкція цієї статті визначає мінімальний та максимальний розміри штрафу (від ста до двохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян), що дає можливість призначити штраф залежно від ступеня вини після всебічного, повного з'ясування всіх обставин справи. До того ж розміри цього штрафу не є значними. Виходячи з матеріалів справи, з Матвійчук О.В. стягнуто штраф у розмірі 1700 грн.

Таким чином, на нашу думку, вищезазначені твердження заявниці не доводять невідповідність оспорюваних приписів Кодексу принципу індивідуалізації юридичної відповідальності, гарантованого частиною другою статті 61 Конституції України.

2.2.5. Матвійчук О.В. вважає, що приписи статті 188[40] Кодексу суттєво обмежили її право на справедливий суд, оскільки не сформульовані з достатньою чіткістю та передбачуваністю і не відповідають принципу юридичної визначеності. Вона твердить, що під час розгляду справи по суті у суді прокурор чи представник Секретаріату Уповноваженого, які виступали б на стороні обвинувачення, відсутні; відтак, жодна із сторін не підтримує обвинувачення на слуханні у суді при розгляді справ за статтею 188[40] Кодексу; через відсутність у судовому засіданні сторони обвинувачення суд бере цю функцію на себе, що ставить під сумнів безсторонність суду; водночас на особу, яка притягається до адміністративної відповідальності, перекладається тягар доведення своєї невинуватості. З огляду на це вона робить висновок, що оскаржувані положення

---

[5] Див. абзаци четвертий, чотирнадцятий підпункту 2.3 пункту 2 мотивувальної частини Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційною скаргою Унуковича Романа Андрійовича щодо відповідності Конституції України (конституційності) окремого положення абзацу другого частини першої статті 204-3 Кодексу України про адміністративні правопорушення від 12 жовтня 2022 року № 8-р(I)/2022.

не відповідають приписам статей 55, 129 Конституції України, які закріплюють право на судовий захист та основні засади судочинства, зокрема засади рівності усіх учасників судового процесу перед законом і судом, забезпечення доведеності вини та змагальності сторін, які виступають конституційними гарантіями права на судовий захист (стор. 14–15 клопотання).

Проте стаття 188^{40} Кодексу встановлює правопорушення та санкцію і не стосується питання ведення судочинства у цій категорії справ. З огляду на це можна стверджувати про відсутність логічного зв'язку між доводами заявниці про невідповідність статті 188^{40} Кодексу статтям 55, 129 Конституції України.

Підсумовуючи наведене, слід зазначити, що заявниця висловила власне розуміння статті 188^{40} Кодексу, статті 22 Закону № 776 та приписів Основного Закону України щодо повноважень Уповноваженого; її аргументи зводяться до незгоди із законодавчим регулюванням обов'язку співпраці з Уповноваженим та відповідальності за невиконання цього обов'язку, що не може вважатись належним обґрунтуванням невідповідності оспорюваних приписів Кодексу та Закону № 776 Конституції України.

Викладене дає підстави вважати, що Матвійчук О.В. не обґрунтувала невідповідність Конституції України статті 188^{40} Кодексу, статті 22 Закону № 776 та не довела порушення своїх конституційних прав унаслідок їх застосування, а отже, не дотримала вимог пункту 6 частини другої статті 55 Закону.

ВИСНОВОК

Наявні підстави для відмови у відкритті конституційного провадження за цією конституційною скаргою.

Заступник керівника
Правового департаменту –
керівник управління опрацювання
конституційних скарг **Вячеслав ГЕРГЕЛІЙНИК**

Виконавці:
старший консультант Ольга БИЧЕНКО (тел. 12-65)

Контроль:
заступник завідувача
відділу попередніх висновків Олександра БУХТІЯРОВА (тел. 13-35)